

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria
in Acta apostolorum exegesis siue commentaria**

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Malachias habet Capita. IIII. Et loquitur de abiectione populi Iudæorum, &
sacrificiorum eius: & de aduentu Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

E P I T O . E X M A L A C H .

& ego exaudiam eos & dicam, populus meus es, et ipsi dicent, dominus deus meus. ¶ Cap. 14.

Stabunt pedes domini in die illa super montem olivariū qui est contra Hierusalem. (Nota in isto capitulo multa pulcherrima & difficultaria, etiam aliqua de Antichristo.) Veniet dominus deus meus, omnesque sancti eius cum eo. Et erit in die illa non erit lux, sed frigus et gelu. Erit dies una quae non a est domino, non dies neque noctis. &c. & in die illo exhibent aquae viuae de Hierusalem, &c. In die illa erit dominus rex super omnē terrā. In die illa erit dominus unus, & nōmē eius unū.

¶ Malachias habet Capita .IIII. Et loquitur de abiectione populū dñōrum, & sacrificiorum eius: & de adventu Christi.

Caput primum.

Ilexi vos dicit dñs. Nonne frater erat Esau Iacob? Et dilexi Iacob, Esau autem odio habui. Filius honorat patrē, & seruus t̄met dūm suū. Si ergo pater ego sum, vbi ē honor me⁹? Et si dñs ego sum vbi est timor meus dicit dominus.

Ad vos o sacerdotes q̄ despicatis nōmen domini. Et nunc deprecamini vultum domini, vt misereatur vestri, si quo modo suscipiat facies vestras.

Nota de sacrificio nouae legis. Non est mihi voluntas in vob̄ dicit dñs exercituum, & munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis magnū est nōmen meum in gentibus, & in omni loco sacrificatur & offeretur nomini meo oblatio mūda, q̄a magnū est nōmen meū in gentibus dicit dñs exercituum. Maledictus dolo sus, q̄a rex magnus ego sum dicit dominus, & nōmē in eum horribile in gentibus. ¶ Cap. 2.

Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirēnt de ore eius, quia angelus domini exercituum est.

d 4

D. DION Y. A. RICK. CAR.

Vos autem recessistis de via, & scādalizastis plurimos
in lege. Propter quod dedi vos contemptibiles omni-
bus populis. Nunquid non pater vnuſ omnium no-
ſtrum, nunquid non deus vnuſ creauit nos? Quare
ergo despicit vnuſquisque vrm fratrem ſuū, violans pa-
ctum patrum noſtrorum. Disperdat dominus virum
qui fecit hoc. Custodite ergo ſpiritum veſtrum, &
nolite despicere. Laborare feciſtis do minum in ſermo-
nibus veſtris in eo quod dicitis. Omnis qui facit ma-
lum bonus eſt in conſpectu domini, & tales ei placent,
aut certe, vbi eſt dies iudicij?

¶Cap. 3.

(Nota de præcurſore, aduentuſque Christi.) Ecce e-
go mitto angelum meum, & præparabit viam ante la-
ciem meam. Et statim veniet ad templum ſuum domi-
nator quem voſ queritis, & angelus teſtamenti quem
voſ vultis. Et quis poterit cogitare diem aduentus ei⁹
aut q̄ ſtabit ad vidēdum eum? Ipſe enim, quaſi ignis
cōflans. Accedam ad voſ in iudicio, & ero teſtis velox
maleficiſ & adulteriſ, & q̄ calumniantur & opprimunt
nec timuerunt me dicit dñs. Ego dominus & non mu-
tor. Reuertimini ad me & reuertar ad voſ dicit do-
minus exercituum. Si affiget homo deum quia voſ con-
ſigitis me dicit dominus. Inferte omneſ decimam in
horreum meum, & ſit cibus in domo mea ait dominus.
Inualuerunt ſuper me verba veſtra dicit dominus. Et
dixiſtis. Vanus eſt qui ſeruit domino, & qđ emolumē-
tum q̄a cuſtodimus p̄cepta eius, & q̄a ambulauimus tri-
ſtes coram dño. ergo nunc beatos dicimus arroga-
tes, ſiquidem ædificati ſunt, &c. Parcam timentibus
me dicit dominus, ſicut parcit vir filio ſuo ſeruienti ſi-
bi.

¶Cap. 4.

Conuertimini & videbitis quid ſit inter iustum & im-
piū, & inter ſeruientem deo et nō ſeruientem ei. Ecce di-
es veniet ſuccenſa q̄ſi caminus, et erunt omnes ſuperbi
et omnes facientes impietatem ſtipula, & inflammatib
eos dies veniēs dicit dñs, q̄ non d̄: relinquet eis radice.
Quieſt voſ timētib⁹ nomen meū ſol iuſticie et ſanitas in

E P I T O . E X M A C H A B . I

pennis eius. Egrediemini & salietis quasi vitulus de ar-
mento, & calcabitis impios in die q̄ ego facio dicit do-
minus. (Nota de Heliæ aduentu ante finem mundi.)
Ecce ego mittam vobis Heliam prophetam antequam
veniat dies domini magnus & horribilis, et conuertet
cor patrum ad filios, & cor filiorum ad patres, ne for-
te veniam & percutiam terram anathemate.

Machabeorum liber I. habet capita
XV. Et agitur in eo de prælijs inter
Hebræorum duces & gentem Per-
sarum: & de liberatione populi sub
Mathathia, Iuda, Ionatha & Simone

Capite primo.

Regnauit Alexāder annis duodecim et mor-
tuus est. Exiit ex pueris eius radix peccati
Antiochus illustris filius Antiochi regis
q̄ fuerat Romę obses. Scd'm gloriam eius
multiplicata ē ignominia eius. Aedificauit
Antioch⁹ rex abominadū idolum desolati-
onis super altare dei. Multi de populo Israel elegerunt
magis mori, quam cibis coinquinari immūdis.

¶ Cap, 1.

Mathathias habebat filios gn̄ḡ, Ioānam, Simonē, Iudā
Machabēū, Eleazarū, & Ionathā. Dixit Mathathias. Heu
mihi vt qd natus sum videre contritionē populi mei et
ciuitatis sanctæ? Ecce sancta nostra & pulchritudo no-
stra, & claritas nr̄a desolata est. Quæ erat libera facta ē
ancilla. Propicius sit nobis deus, non est nob̄ utile relin-
q̄re legem & iusticias dei. Omnis qui zelum habet legis
exeat post me. Moriamur omnes in simplicitate nostra
& testes sup nos erūt cælum terra (Nota qd Iudæi male
bāt occidi, q̄ in die sabbati inimicis pugnādo resistere.)
Nunc ergo filij c̄mulatores estote legis, et date animas
vestras p̄ testamento patrum, & mementote operū pa-
trū q̄ fecerunt, & accipietis gloriam magnam, et nomē

d f